

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Veliko delo za pomirjenje Evrope

Deset let poteče, odkar so Nemci v Rapallu po neuspešnih pogajanjih glede vojne odškodnine vrgli na mizo zadnjo karto in razkrili svojo tajno pogodbo s sovjetsko Rusijo, pa do podpisane pogodbe za pogodbo o nenapadnosti med Rusijo in Poljsko, to je najmočnejšo zavezništvo Francije v Evropi. Tista boljševiška Rusija, s katero so hoteli Nemci preplasti nekdanjo antanto, se je zdaj špravila s Francijo — načrt po francosko-ruski pogodbi je bil podpisan že avgusta meseca — to je z državo, katere zunanje politične smerice se povsem križajo z nemškimi in ki je doslej veljala pred svetom za čuvarico današnjega kapitalističnega reda in zapadne kulture pred boljševizmom.

Važnost pogodbe o nenapadnosti, ki so bile že sklenjene med Rusijo in Francijo ter njenimi zaveznicami, je treba presojati s teh dveh vidikov. Na eni strani pomeni zblizanje med Poljsko, Francijo in Rusijo oslabljenje zunanje političnega položaja Nemci, na drugi strani pa formalno-pravni zaključek dobe pobijanja boljševizma z vojaškimi pohodi, ki jih je vpeljal Wrangel s pomočjo zapadnih držav, in z gospodarskimi sredstvi, kakor naj bi bil boj kot ruskega blaga.

Za oba pogodbenika, to je za Francijo, kot predstavnico svojih zaveznic Poljske in Rumunije, ter za sovjetsko Rusijo, so dani realni pogoji, ki so narekovali to zblizanje in ki nas utrjujejo v mnenju, da sta oba mislila s pogodbo iskreno. Saj je danes gotovo, da so zblizanje narekovali resnični interesi prve skupine držav, kakor tudi Rusije same.

Zo leta 1927 je sovjetska diplomacija ponudila Franciji sklenitev pogodbe o nenapadnosti. Pogajanja so se kmalu razbila. Briand je ves čas delal na zblizanju z Nemčijo in bi bil bržkone žrtvoval tudi interese slovanskih držav za francosko-nemški sporazum. Ojika miru, ki jo je zasadil Briand, je uspevala, dokler jo je pomagal gojiti Stresemann s svojo spravljivostjo; ko pa je vstal Hitler in so Curtius, Brüning in Schöber pod njegovim pritiskom ubrali novo pot, so se pojavile na njej prve suhe veje. Berthelot, duša francoske zunanje politike, je tedaj zasukal krmilo. Že od lanske pomladi datira ta preokret v francoski zunanji politiki. Takrat so se obnovila pogajanja med Berthelotom in ruskim poslanikom, ki so bila prekinjena leta 1927. Vprašanje, kdo je dal prvi pobudo za obnovo pogajanj, Francija ali Rusija, je brezpomembno. Dejstvo je, da se je takoj pokazala na obeh straneh velika pripravljenost za zblizanje. Na francosko diplomacijo so poleg ostrejšega kurza nemške zunanje politike in znanega načrta za carinsko zvezo med Avstrijo in Nemčijo vplivali tudi francoski industrijci, ki bi bili radi zopet pridobili za svojo industrijo ruski trg. Tega so si popolnoma osvojili Nemci in drugi narodi s kapitalističnim gospodarstvom, ki so imeli antiboljševizem samo na ustih, medtem ko so z Rusijo sklepali dobičkonosne kupčije.

Pogajanja za zblizanje so bila prav tako dobrodošla boljševikom. Nemški denarni trg je opešal, ko so inozemski kapitalisti naglo dvignili svoje kredite; nemška državna banka ni mogla priti več v poštev za financiranje nemških dobav Rusiji, posebno za dobavo industrijskih strojev, ki so bili neobhodno potrebni za izvedbo petletke. To so pokazala tudi najnovejša rusko-nemška pogajanja v Berlinu. Denar pa imajo Francozi. Na sovjetsko Rusijo je silno neugodno vplival prihod na vlado angleških konservativcev, ki so tradicionalni nasprotniki boljševizma. Poleg tega leži danes nad Rusijo mora japonske okupacije v Mandžuriji. Sovjetska Rusija je morala mirno gledati, kako so ji Japonci prerzali železniško zvezo z Vladivostokom. Boljševiki stremijo zdaj za tem, da si s sklenitvijo pogodb o nenapadnosti zavarujejo hrbet v Evropi. Tako bi se lahko mirno in brez skrbi pripravili na odločnejšo obrambo svojih interesov na Daljnem vzhodu.

Ce je bila francosko-ruska pogodba parafirana že avgusta — prav v avgustu je francoska vlada ukinila vse omejitve proti uvozu ruskega blaga — potem lahko rečemo, da sta si sporazum želeli obe državi. Francija je morala takrat postaviti pogoj, da stopi v veljavo pogodba šele tedaj, ko se Rusija sporazume še s Poljsko in Rumunijo. Zato je nemška diplomacija napela vse sile, da bi preprečila sporazum med Rusijo in Poljsko, da je temu tako, pričajo neštete intervencije nemškega poslanika v Moskvi, o tem govori ostro pisanje nemškega tiska vseh barv, in se celo nemški zgodovinar E. Ludwig je nedavno v strahu vprašal Litvinova, ali res namerava Rusija priznati poljske meje! In vendar so Nemci v Locarnu svedčano priznali današnje meje poljske države. Danes se v Berlinu tako razburja samo iz bojazni, da bi se Poljska zdaj ne odahnila, ker se je Rusija obvezala, da je ne bo napadla v primeru, da bi navalila nanjo kaka druga država, recimo Nemčija.

Vse kaže, da niso imele nemške hrtrige v Moskvi uspeha. Rusko-poljska pogodba je bila parafirana, in gotovo je, da se bo morala prej ali slej vdati tudi Rumunija ter odnehati od svoje zahteve, naj ji Rusija prizna Besarabijo. Litvinov je že našel za sporazum primerno formulo, po kateri se državi obvezujeta, da ne bosta stremeli za izpremembo sedanjih meja z oboroženo silo. Rumunija je preveč navezana na francosko in poljsko pomoč, da bi si mogla dovoliti luksuzno popolnega preloma s Francijo in z njenimi zaveznicami. Po sklenitvi pogodbe med Rusijo in Rumunijo stopijo v veljavo pogodbe med Francijo in Poljsko ter Rusijo. Tako bo završen velikopotezni načrt francoske diplomacije, o kateri pač ne bo mogoče reči, da sedi pasivno na kupih zlata.

Revolucija v Španiji — delo komunistov

Vlada je puč zadušila — Moskva je poslala dva milijona pezet

Madrid, 27. jan. Kakor poroča vlada, se ni izjalovila samo generalna stavka, ki je imela izbruhniti po vsej Španiji, ampak se je potlačil tudi puč, ki so ga komunisti s pomočjo anarhistov zagnali po raznih točkah dežele. Puč se je ponesrečil, ker se večina prebivalstva komunistom ni odzvala.

Komunisti so povsod aranžirali v prvi vrsti napade na cerkve in samostane. V nekem predmestju Valencije, kjer se nahaja več samostanov, so komunisti zaključili svojo delavnost s tem, da so zažgali župnišče, preden je mogla policija to njihovo delovanje prekiniti.

V krajih Castel de Cabra in Alcarisa so komunisti proglasili sovjetsko republiko, podobno kakor v Manresi in Figolsu, zasedli rotovž, izpraznili občinsko blagajno in zažgali arhiv. Ko so se še polastili eksplozivnega materiala in prerezali vse telegrafске žice, so zažgali še cerkev. Vojaštvo je napravilo red.

Tudi v Cadixu je gruča komunistov skušala zažgati cerkev, pa je bila k sreči kmalu prepredena od vojaštva.

Vobče se je komunistični puč izdejsvoval v posameznih akcijah, ki so povsod potekle po istem vzorcu. Tako je v mestu Sollani gruča 40 moških prišla pred magistrat, udrila v poslopje in izjavila županu, da se je začela socialna revolucija. Nato so župana in tajnika zaprli, zažgali ves

arhiv in druge uradne dokumente ter se polastili tudi 3500 pezet, ki so bile v blagajni. Tudi tukaj so poskušali zažgati cerkev, kar pa se ni posrečilo. Puč pa so pretepli in do smrti ranili župnika, ki so ga našli na cesti. Tudi v Sollani so bili komunisti poškodovali telefonske zveze in železniški tir.

V Barceloni, kjer je avtonomistična vlada oblastnega predsednika Macie pomagala režimu ukrotiti anarhokomuniste, vlada sedaj popoln mir. Nemirno je ozračje samo še v Sevilli in v nekaterih krajih province Huesca, kjer so se komunisti bili polastili nekaj vasi. V Sevilli počiva skoraj ves promet in po ulicah se vidijo samo vojaški oddelki na oklopnih avtomobilih, hkrati pa krožijo vojaška letala.

V Madridu samem je življenje popolnoma normalno in so odprte vse trgovine. Sicer so pa vojaške čete konsignirane v vojašnicah. Zanimivo je, da so v Madridu razen štirih komunistov aretirali tudi tri častnike, katere sumijo, da so zamisljali monarhistično zaroto.

Socialnodemokratska stranka je priskočila režimu v borbi zoper revolucionarje na pomoč in pozvala delavstvo, da se generalni stavki ne pridruži.

Komunistični puč je imel zlasti na severu na deželi za posledico okrepitev katoliškega elementa. Celu v Barceloni so katoliški dijaki uni-

verze priredili veliko demonstracijo proti vladnemu dekretu, ki razpušča jezuitski red. Katoliški dijaki so svoje republikanske in socialistične tovariše, ki so hoteli manifestacijo motiti, pretepli. V seji parlamenta 26. t. m. je katalonski poslanec Clairac vložil interpelacijo v zadevi razpusta Družbe Jezusove.

Položaj je še vedno iako resen

Pariz, 27. jan. Španska vlada je sicer komunistični puč zadušila, toda položaj je še vedno iako resen. Komunisti so ustvarili po vsej deželi akcijske skupine, ki dobivajo navodila iz velikih industrijskih centrov. Ta subverzivna akcija je tem bolj uspešna, ker vladajo pod sedanjno vlado najhujši strankarski boji. Minister za zunanje zadeve je izjavil častnikajem, da je imela revolucija po vsej Španiji izbruhniti v ponedeljek, 25. t. m. Denar je po njegovih zanesljivih informacijah prišel iz inozemstva. Španski komunisti so dobili 2 milijona pezet, da izvedejo revolucijo. Dogodki bodo vplivali tudi na vlado, katere se bo morala rekonstruirati, ako naj bo kos položaju.

Saragossa, 27. jan. AA. 2 stotnijski pehote in oddelek s strojnimi odšli v Castel Cabro, da udušijo komunistično vstajo. Drugi vojaški oddelki bodo odšli v pokrajino Huesco, kjer je središče komunistične agitacije.

Velika nesreča na morju

Britanska podmornica M 2 se je potopila
s 55 možmi posadke

London, 27. januarja. Mornarico Velike Britanije je zopet zadela velika nesreča. V torek ponoči ob 28. uri je admiralat izdal sledeče poročilo: »Britanska podmornica M II. s 60 možmi posadke je izginila. Podmornica je zapustila pristanišče Portland 26. t. m. ob 10.30 dopoldne in od tega časa naprej ni več o njej poročil. Rušilci in podmornice so odplule iz Portlanda s polno paro v smeri proti coni, kjer se najbrže nahaja M II. Storiilo se bo vse, da se bo vpostavila zveza s potopljeno ladjo.

Podmornica M II. je zapustila pristanišče Portland zato, da izvrši vaje v potapljanju na visokem morju. Ko se je M II. začel potapljati, se ni nahajal več kot 8 do 10 milj daleč od kopne zemlje. Podmornica ni bila moremo po navedbah, ki so bile dane komandantu, vrniti v svoje pristanišče ob 16.15. Ker je pa ni bilo nazaj, so začeli skrbeti, če se ji ni kaj pripetilo. Podmornica je bila ob 15. uri v radiotelegrafski zvezi z ladjo »Pitanin«, sporočajoč, da je na palubi vse v redu. Ob 15. uri pa so vsi signali prenehali in vsi poskusi, da se dobi s podmornico zveza, so ostali brez uspeha.

Okoli polnoči je poveljstvo pristanišča Portland izdalo sledeči komunikaci:

»Podmornica M II. se še vedno ni vrnila v luko. Izdale so se vse odredbe, da se ladja najde. Flotilja antipodmornic, rušilcev, polagalcev min, križarke »Adamant« in dveh podmornic je zapustila pristanišče, da se poda na kraj, kjer se je M II. potopila.

Ladje so zapustile Portland točno ob polnoči in začele takoj razsvetljevati morje s svojimi reflektorji. Na krovu potopljene podmornice se je nahajalo 5 častnikov in 50 podčastnikov in navedenih pomorščakov. M II. je bila spuščena v morje 1.1920. Ima 1450 ton, hitrost 15 in pol vozljev in je oborožena z enim topom 8 palcev in tremi topovi manjšega kalibra ter štirimi torpedi. Častniki M II. so sledeči: komandant Leathes in poročniki Twinsend, Toppin, MacDonald in Head.

London, 27. jan. tg. Angleška podmornica »M II« je izginila ob torka dopoldne ob 10.30. Na njej je bilo 6 častnikov in 50 mož ter je odplula iz Portlanda na vajo, potem pa se ni več javila. Opazilo se je, da je podmornica izginila, ko je ladja-matica zastoj iskala s podmornico brezžične zveze in se podmornica ni vrnila do večera z drugimi ladjami. Vojaško poveljstvo je brezžično in s patrolami na motornih kolesih avizirala in pre-

Dovršeno bo gotovo veliko delo za pomirjenje Evrope. Brezdvomno se bo Rusija s svojimi neizmernim trgom bolj približala zapadu, kar bo mnogo pripomoglo k uravnovešenju gospodarskih razmer. Boljševiška nevarnost se bo bistveno zmanjšala v trenutku, ko bo našemu delavcu dana priložnost, da si svo revščino resničnega komunizma ogleda od bližje. Sovjetska Rusija je s svojimi koncesijami napram zapadu pokazala, da ne more živeti pri vsem ogromnem kompleksu svojega ozemlja, na katerem je lahko prosto eksperimentirala s komunizmom, brez »stare Evrope.

iskala vse tamkajšnje gostilne in zabavišča, da bi našla mornarje pog.čane podmornice. Vsi minoiskalci in več vojnihi ladij je vso noč zastoj iskalo pogrešano podmornico. Sebe davi se je zdelo, da so prišli na sled podmornice 5 km od Portlanda v globini 26 m. Podmornica je imela s seboj najmočnejše rešilne priprave in ostane lahko pod vodo 48 ur. Podmornica je bila zgrajena obenem s tovarišico »M I«, ki se je potopila 1. 1925 s 68 mornarji. Do poznih večernih ur še niso mogli najti nobenega sledu po podmornici.

London, 27. jan. AA. »Evening Standard« piše o usodi angleške podmornice »M 2« in izraža nado, ki jo imajo tudi pomorske oblasti, da je posadka še pri življenju. Vse ladje, kar jih je v bližini kraja nesreče, so se že tam zadržale. Dozdaj so ostali vsi napor, da se doseže kontakt s posadko, brez uspeha.

Avstrijska vlada odstopila Velenemci z dr. Schobrom izpadejo iz vlade

Dunaj, 27. jan. Vodstvo krščansko-socialne stranke je imelo posvetovanje, v katerem so priznali popolno zaupanje sedanjim vladim. Potem pa je v presenečenje vseh danes popoldne kabineti soglasno sklenil, da odstopi. Ta sklep je zvezni kancler dr. Buresch takoj sporočil predsedniku republike Miklasu. Kot vzrok za ta odstop se navaja dejstvo, da del desnega krila krščansko-socialne stranke posebno v tirolskih in štajerskih listih ostro kritizira zveznega kanclerja dr. Burescha in pravi, da je slabotno, zahtevali pa so tudi, da se za kanclerja imenuje dr. Seipel. Tudi velenemski ljudski stranka je v raznih izjavah izrekla nezadovoljnost z vlado dr. Burescha in načelnik velenemcev Foppa je v članku »Wiener N. Nachrichten« očitil krščansko-socialni stranki, da nasproti donavsko-federalističnim načrtom ni zavzela popolnoma zadovoljivega in enotnega stališča, to je, da je zavzela odklonilno stališče. Predsednik republike Miklas je poveril začasno vodstvo poslov dosedanj vlad in obenem poveril dr. Burescha s sestavo novega kabineta.

Dr. Buresch je v prvih večernih urah že začel pogajanja s strankami za sestavo nove vlade. Razgovori z velenemci so imeli negativen uspeh, ker so izjavili, da pride zanje udeležba pri vladi in pri sestavi večine v narodnem svetu vpoštev samo tedaj, če bi dr. Schöber zopet dobil zunanje ministrstvo. Ker je očitno, da desno krilo krščanskih socialistov tega ne želi več, so se velenemci že vnaprej izločili iz dr. Burescheve velenemci. Tudi pogajanja s Heimatablockom niso imela nobenega pozitivnega uspeha. Tako da bo bodoča vlada dr. Burescha odvisna samo od podpore Landhundovcev, kateri bodo dobili mesto podkanclerja. Krščanski socialisti sami bodo o podrobnostih sestave kabineta sklepali šele po jutrišnji seji svojega kluba. Kakor stoji stvari sedaj, bo druga Bureschova vlada manjšinska vlada in bo zato odvisna od primera do primera na podporo velenemcev in Heimatablocka.

Dunaj, 27. jan. ž. Do rešitve vladne krize bo

Japonci so res napredni

Tokio, 27. jan. Po celi državi se je začela volivna kampanja za predstoječe volitve v parlament. Obe glavni stranki, konservativna Sejukaj in liberalna Minsejto sta angažirali vsa kinopodjetja v državi, da se bodo v vseh krajih proizvajali govoreči filmi, tako da bodo volivni govori in nastopi šefov in kandidatov strank obenem vidni in slšni vsepovsod. Japonska je prva dežela na svetu, kjer se je začel uporabljati govoreči film kot volivna propaganda v velikem stilu.

Deficit proračuna USA

Washington, 27. jan. Deficit državnega proračuna je 25. januarja narasel na 1.501 milijon dolarjev. Dohodki davka na premoženje so bili istega dne za 499 milijonov dolarjev nižji, nego dohodki istega davka v preteklem letu. Tudi vsi ostali davki so dali letos veliko manj dohoda kakor lani. Nasprotno pa so izdatki proračuna istega dne izkazovali 600 milijonov dolarjev več, nego so znašali 1. 1930-31.

Dunajska vremenska napoved: Milo vreme bo trajalo dalje; zaenkrat jasno, ponekod talna megla, zjutraj mraz.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno oblačno, Megleno. Zmerno hladno. Stalno.

Romunija ne plačuje pokojnin

Bukarešt, 27. januarja. ž. Romunija dolguje svojim upokojencem za neizplačane pokojnine v preteklem letu 203 milj. lejev. Razen tega Romunija še ni izplačala 2 milijardi 700 milj. za razne obveze, tako da ima še iz preteklega leta poravnati okrog 3 milijarde lejev.

Francosko posojilo Romuniji

Bukarešt, 27. jan. ž. Romunska narodna banka je dobila kredit v znesku 250 milijonov francoskih frankov od francoske narodne banke. Poleg tega je dobila tudi romunska vlada kredit v znesku 100 milijonov frankov. Obrestna mera se bo znižala od 8 odst. na 7,5 odst.

Velika železniška nesreča

Bukarešt, 27. januarja. ž. Snoči se je pripetila v Craiovi strahovita železniška katastrofa. V bližini postaje je osební vlak zadel v avtoBUS, ki je bil poln potnikov. Nesreča se je zgodila tako, da sta vlak in avto istočasno vozila čez železniški tir ter je lokomotiva avtoBUS dobesedno prevrtila. Stiri osebe so bile na mestu mrtve, 16 pa je bilo težko ranjenih. Stirje se bore s smrtjo in zdravniki nimajo nikakega upanja, da bi okrevali. Lokomotiva je avtoBUS porivala pred seboj še kakih 16 metrov.

London, 27. jan. tg. Bivši zunanji minister delavske vlade Henderson je odpotoval v Zenevo, da prevzame vodstvo razorožitvene konference.

Zgodovina se ponavlja

Te dni nam je slučajno prišla v roke »Grazer Zeitung« z dne 30. januarja 1823. Ta številka je cela posvečena Španiji ter prinaša dobesedni prevod depeše, ki jo je bilo poslalo avstrijsko zunanje ministrstvo iz Vereine Španiji zaradi takratne protimonarhiistične revolucije. Nota v starem diplomatskem slogu naglašja, da pomenja revolucionarno gibanje v Španiji nevarnost, da se prenese ta škodljivi in prevratni duh tudi v ostale evropske monarhije in zahteva, da se vrnejo španskemu kralju vse njegove vladarske pravice. Podobne note so poslale v Madrid tudi Rusija, Prusija in Francija, katerih vladarji so se bili za ta korak dogovorili na skupnem sestanku. Kot zadnjo vest v tej stvari prinaša list naslednje poročilo, ki ga posnema po pariškem »Journal des Debats«:

»Kurir, ki je bil izročil španski vladi odlok, je pred par urami došel v Pariz. Zmerni nasveti se niso upoštevali, želje vseh dobromislečih so se izjalovile. Pretirana stranka je — kakor je to že običajno v revolucijah — zmaga nad zmerno. Sprejem vseh štirih not je bil zelo neugoden in opravniki poslov Avstrije, Rusije in Prusije so zahtevali svoje pot-

ne liste. Od grofa de la Garde kurir še ni došel.«

Kako so se časi izpremenili posihdobi! Nobena izmed navedenih posredujočih držav ni več monarhija, in ko je Španija v nedavni ponovni revoluciji slednjič izpremenila svojo monarhistično vladarsko obliko v republikansko, ni v Evropi nikomur več prišlo na misel, da bi zaradi tega Špancem pošiljal kake note, in če ne bi bila tudi topot zmagala skrajna struja, ki je po stari svobodomiselski zabliodi menila, da mora s prestolom zrušiti tudi cerkev — ne bi se radi španske revolucije nihče v Evropi vznemirjal. Drugi časi — drugi nazori — druge razmere...

Vendar pa svet še ni ravnodušen proti vsaki revoluciji. Nasprotno imamo prav te dni gornjemu zgledu zelo sorodno solidarno ravnanje držav proti revoluciji: japonske vojaške operacije v Mandžuriji — kljub Zvezi narodov in z odobravanjem glavnih njenih članic — ki naj preprečijo prodiranje boljševizma na Vzhod in s tem svetovno socialno revolucijo. Kdo ve, kako bodo o tem prizadevanju sodili znanjci čez sto let? Eno je gotovo: cerkev je preživela prestole, pa bo tudi vse socialne prevrate.

Upor jetnikov v mestu Dartmoor. Kakor smo na tem mestu že poročali, je prišlo v veliki angleški jetnik v Dartmooru do upora jetnikov. Jetniki so napadli stražnike, se polastili njihovega orožja in potem zažgali poslopje. V krvavem boju je bilo ubitih 30 jetnikov in več stražnikov. Šele močni oddelki vojaštva so premagali upornike.

Kongres poljskih katol. časnikarjev in pisateljev

Z blagoslovom sv. očeta je bil 17. januarja v Varšavi odprt prvi kongres poljskih katoliških časnikarjev, publicistov in pisateljev. Tako obisk — udeležilo se je kongresa nad 400 katoliških časnikarjev in pisateljev — kakor tudi duh in razpoloženje so pokazali, da je bil tak kongres zelo potreben in aktualen.

Sprejeti so bili važni sklepi, ki se tičejo obrambe in razširjanja katoliških resnic, ki jih v tej naši dobi tako napadajo. Ustanovljeno je Vsepoljsko društvo katoliških časnikarjev in pisateljev.

Sijajen je bil govor kardinala Kakowskega, varšavskega nadškofa, ki je orisal sedanji položaj na Poljskem in naglašal potrebo sodelovanja katoliškega tiska, ki je ena najvažnejših nalog v obrambi katoliških načel.

Sprejeli so več resolucij:

1. O nujnosti čuvanja čistega krščanskega značaja nove Poljske.
2. O delovanju katoliškega tiska z ozirom na poslednje papeške socialne okrožnice.
3. Protest proti novemu zakonskemu načrtu o sklepanju zakonov; proti ostalim odredbam novih zakonskih načrtov, ki niso v skladu s katoliškimi načeli.
4. O odločni borbi proti slabi literaturi in tisku.

5. Oklic na vse katoliške pisatelje in časnikarje in na tisk glede pobiranja nemoralnih sestavkov in spisov, posebno reklame in končno poziv na vse katoliško prebivalstvo, naj podpira samo katoliški tisk.

Od številnih referatov naj omenimo poročilo dr. K. M. Morawskega »O organizaciji katoliških pisateljev in časnikarjev«, poročilo univ. prof. Oskarja Haleckega »O obrambi katoliških načel po pisateljih« in poročilo znanega pisatelja dram Stanislava Milaszewskega »O katoliških strujah v literaturi«.

Kongresu je predsedoval vseuč. prof. O. Halecki.

Smešnice

»Upam, da bom vsaj s svojo vlogo v novi drami imel uspeh in se dopadel občinstvu.«

»Prav gotovo, ker že kmalu v začetku prvega dejanja umrete.«

»Blago za novo obleko bi si rad kupil, ali ne bi hotel stopiti s menoj v trgovino?«

»Ali misliš, da imam morda boljši okus kakor ti?«

»To ravno ne; ampak mnogo več kredita.«

Dobrodušni stric deli nečakoma bombone.

»Janezek, če ti dam dvajset bombonov, da si jih razdeliš z malim bratcem, koliko jih dobi mali Jernejček?«

»Pet, stric!«

»Ti ne znaš računati!«

»Jaz znam, ampak Jernejček še ne zna.«

Vedno več vojaštva pošilja Anglija v Indijo. Po aretaciji Gandija in drugih voditeljev indskega ljudstva v borbi za svobodo proti tlačanstvu, se je odpornost ljudstva samo še povečala. Aretacije so silno razburile prebivalstvo in v mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov. Upor se vedno bolj širi in zato ga hoče angleška vlada udušiti z orožjem. Ker se je pokazalo, da sedanja posadka ne bo kos upornikom, je angleška vlada poslala v zadnjem času več polkov v Indijo. Odhod enega teh polkov iz pristanišča Southapton nam predstavlja naša slika. Vojaki imajo tropske čelade.

10 tisoč župnij brez duhovnika

Po uradnih podatkih je šlo pred 20 leti vseh 66 francoskih škofij skupaj 32.315 duhovnikov. Po stanju z dne 1. januarja t. l. se je skrhilo to število na 28.500, dasi je naraslo število škofij na 71. To pomeni, da so francoska semenišča vedno bolj prazna, in ni mladega naraščanja, ki bi lahko nadomestilo izumirajoče starejše pokolenje. Do 10.000 francoskih župnij se vedno nima duhovnika. To stanje traja že dolga leta. Stari sivolasi župniki morajo oskrbovati po dve do tri župnije, dočim obsega področje njihovih mlajših tovarišev ponekod celo šest do osem župnij. Povprečna visoka starost, ki jo opazujemo pri duhovnikih, povzroča še več skrbi kakor nazadovanje njihovega števila. Samo 7000 izmed 28.500 župnikov je starih izpod 40 let. Vsi ostali kmalu ne bodo v stanju izvršiti svoje dolžnosti. Tako je prekoračila na primer ena tretjina

vseh duhovnikov v pariški nadškofiji 60 leto... Upoštevati moramo sicer, da je umrlo na fronti med svetovno vojno 4619 duhovnikov. A ta izguba še ne pomeni glavnega vzroka sedanje maloštevilnosti in priletnosti duhovnikov. Glavni vzrok pomenijo prazna semenišča. Vedno težje se dobijo požrtvovalni mladeniči, ki bi bili pripravljeni žrtvovati bodočnost odgovornemu pastirskemu poklicu. Novo pokolenje hrepeni po velemestu in mestu ter ne mara ostati na kmetih. Zato so morali francoski škofje poskrbeti za propagando, da bi pridobili verne mladeniče za duhovniški poklic. A vse, kar se je ukrenilo, še zdaleka ne zadostuje. Pariški katoliški tisk poziva široko javnost, da bi obrnila vso pozornost na veliko nevarnost, ki preti francoskemu ljudstvu.

Zveza šoferjev-abstinentov. Ker se večina avtomobilskih neureč zgodí radi pijanosti šoferjev, so v Nemčiji osnovali društvo šoferjev abstinentov. Avtomobili in šoferji, ki so člani te organizacije, imajo poseben viden znak. Pravila so zelo stroga in tudi kontrola članov je dobro izpeljana. Občinstvo je zelo tople pozdravilo to organizacijo in imajo člani organizacije mnogo več posla od drugih.

Čudne snežinke

Prebivalci vasi Obelia v bližini Sofije so za božične praznike doživeli srečen in obenem tajnosten dogodek.

Ko se je proti večeru vračal eden od vaščanov iz Sofije v vas, ga je že blizu vasi na glavni cesti, ki vodi ob železniški progi, zajel snežni vihar. Nenadoma je kmetič opazil, da med snežinkami padajo tudi veliki kosi papirja. Ko je pobral en tak papir in si ga ogledal, je ves začuden spoznal, da je to lepo odrezana polovica bankovca za tisoč levov. Neglede na snežni vihar je kmetič pričel zbirati te nenavadne snežinke in kmalu dognal, da nekatere polovice spadajo skupaj. Nabil je precej tega nepričakovane božičnega darila in jih prinesel domov v vas, kjer je ljudem pripovedoval o nenavadnem dogodku, ki so ga vsi smatrali za pravi čudež. Kmalu so skoraj vsi vaščani odhiteli na označeno mesto in pričel se je lov na polovice tisočlevskih bankovcev. Nadaleč ob železniški progi so bili raztreseni in zbrali so jih lepo število ter jih pozneje med seboj menjavali, da so mogli sestaviti cele bankovce.

O tem čudežu so kmalu zvedele oblasti in vaščani so izročili policiji one polovice, za katere niso našli odgovarjajočih drugih polovic. Koliko »kompletnih« bankovcev so našli kmetje, tega policija ni mogla ugotoviti. Poslali so preostale polovice v Sofijo državni banki, ki je na presenečenje vseh ugotovila, da so te polovice pristne in popolnoma prave. Ker so te bankovce našli ob železniški progi, so sklepali, da jih je moral nekdo iz vlaka raztresati. Sklepali so na politične zločine, na tihotapstvo in prepovedan izvoz denarja, na dejanje kakega norca itd. Pravega vzroka pa niso našli, dokler ni policija dobila telegram, ki je to čudežno zadevo pojasnil.

Bogat trgovec iz Filipopla se je z običaj-

nim mednarodnim vlakom peljal v inozemstvo. Naročil si je spalni oddelček in lepo zadremal v toplem kupeju. Isto je storila tudi njegova soproga. Dva mala sinčka, eden star tri, drugi štiri leta, pa nista mogla spati. Pričela sta se igrati s papanovo denarnico in ko sta našla še mamine škarjice, sta imela res prijetno zabavo. Pričela sta rezati bankovce na polovice, katere sta metala skozi okno in z zanimanjem zasledovala njihov let med snežinkami. Trgovec, ki sta ga nadebudna sinčka pripravila ob lepo premoženje, se je moral iz Belgrada vrniti v Sofijo. Pravi, da ga je ta zabava sinčkov stala približno sto tisoč levov in se sedaj brezuspešno trudi, da bi od vaščanov dobil vrnjene tisočake.

Tihotapci tudi pri Zvezi narodov

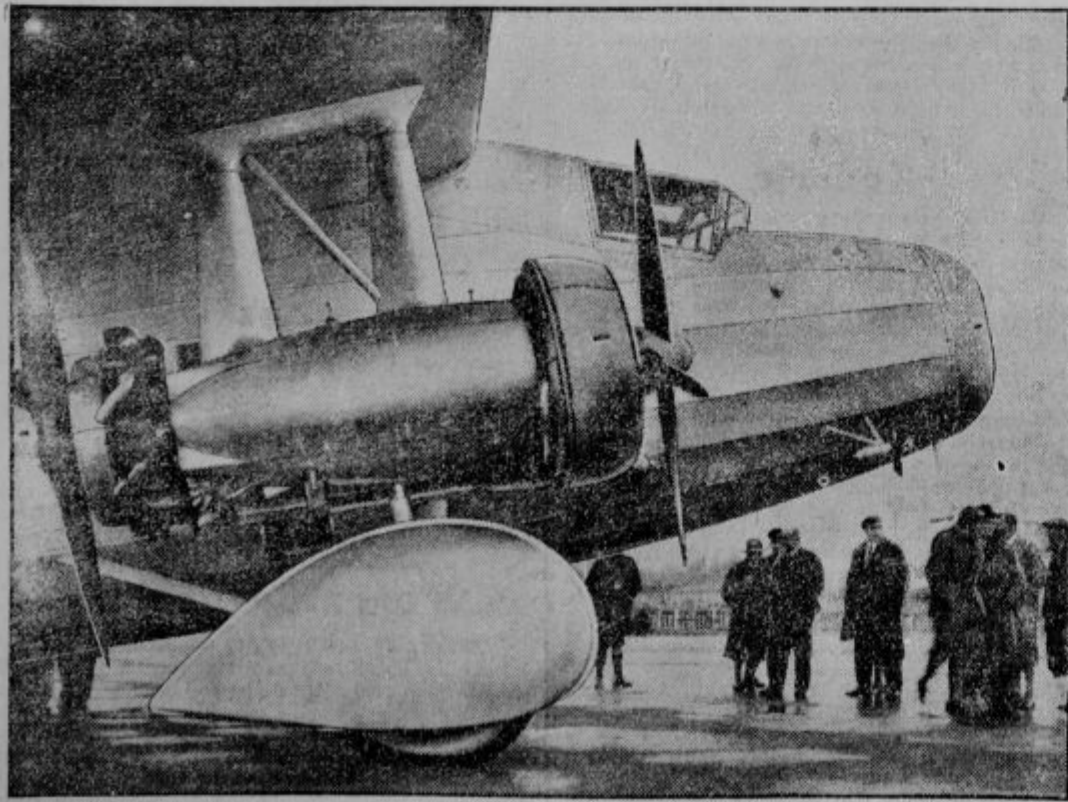
Iz Zeneve poročajo, da je naročilo tajništvo Zveze narodov vsem nastavlencem pod pretjno izgube službe ostro pažnjo na uradne pisemske ovitke, ki ne smejo priti v nepoklicane roke. Poprej so neovirano rabili te ovitke za svoje zasebno dopisovanje poročevalci različnih dnevnikov in sploh osebe, ki imajo pravico obiskovati pisarne. To pa je obrodilo številne zlorabe in sicer so dospele iz Moskve oz. Rima pritožbe, da se razpošiljajo v teh ovitkih tiskovine, boljševidom in fašistom sovražne vsebine. Zato je sklenila Zveza narodov s Švico sporazum, da bo pošta Zvezi povrnila vsako, v katerikoli nabiralnik vrženo pismo s firmo »Zveza narodov«. Zveza sama bo oddajala svojo uradno korespondenco neposredno na glavni pošti. Prirejena preiskava je med drugim ugotovila, da je vsled omenjene zlorabe Litvinov prepoznal prejel v Moskvo poslano povabilo na razoroževalno konferenco. Glavna politična uprava je zadržala pismo v domnevi, da zopet vsebuje sovjetom sovražne spise, in ga izročila zunanjemu komisariatu šele po zamudnem kemičnem cenzurnem postopanju.

»Kaj naj storim, gospod doktor, da moj mož ne bo več govoril v spanju?«

»Pustite ga, da lahko čez dan pride do besede!«

Zemljepisna karta Guatemale, kjer se je zgodila velika vulkanska erupcija, o kateri je pisal večrajšnji »Slovenec«.

Najnovejši nemški zračni orjak. Znanja tvrdka Dornier je zgradila novega zračnega orjaka »Do K«, ki je pred dnevi napravil prvo zmagoslavno pot v Berlin. Novi orjak je potniško prevozno sredstvo, da se pa z malimi spremembami lahko spremeniti v nevarno bojno letalo. Sploh so vsa nemška potniška letala zgrajena na isti način, kar je nedavno v francoski zbornici dokazal vojni minister, dočim Nemčija dokazuje, kako je »razorožena«.

Nekaj o varstvu koristnih ptic

O tej priliki bi hoteli omeniti še tole, kako je mogoče Ljubljani izhajati s 17% (za leto je celo znižala na 14%) občinskih dajatev in po

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 58—59 agrari 25—32, vojna škoda ar. 218 220, kasa 21 do 220 (220, 225), 2. 210—220, 8% Bler. posodi ar. in kasa 50—52, 7% Bler. pos. ar. 45—45,2 kasa 45—45,25 (45, 47), 7% pos. Drž. hip. bank ar. in kasa 45,50—46,50, 6% begl. obv. 35—36,5.

Dunaj. Don. sav. jadr. 93,20, Wiener Bankverein 11,55, Escompteges. 113, Aussiger Ciem-sche 123, Mundus 90, Alpine 11,55, Trbovlji. 31,5

Mariborski sejem. Prignanih je bilo 7 konje 9 bikov, 107 volov, 266 krav in 6 telet, skupaj 395 komadov. Cene so bile sledeče (vse za kilogram žive teže): debeli voli od 4—5 Din, poldebeli voli od 2.50—3.75 Din, plemenski voli 4—4.50 Din, bikji za klanje 3—3.75 Din, klavne krave debele 3—4 Din, plemenske krave 2.50—2.75, krave s klobasarije 1.25—1.50 Din, molzne krave 2.25—3.25 Din, breje krave 2.25—3.25 Din, mlada živina 2.50—4.25 Din, teleta od 4.50—6.50 Din. — Meso (po ceni za kilogram): volovsko meso I. vrste 10—12 Din, II. vrste 6—8 Din, meso od bikov, krav in telet 4—6 Din, telečje meso I. vrste 12—14 Din, II. vrste 8—10 Din, svinjsko meso sveže 8—14 Din.

Beigrad: 11.05 Radio orkester, 20.30 Varšava
Zagreb: 12.30 Plošće, 17.30 Radio orkester, 20.30
Ciganska glasba, 19.50 Večerni koncert, 22. Konce
opern. orkestra; ciganska glasba, — **Dunaj:** 11.
Opoldanski koncert, 19.40 Poljudne pesmi, — **Rin**
Francoska glasba, 22.25 Plesna glasba, — **Rin**
12.45 Vokalni in instrumentalni koncert, 21 Op
porefni prenos, — **Berlin:** 20 Boris Godunow, ope
v 4 dejanjih, 23.15 Pestra glasba, — **Praga:** 19.
Večerni koncert, 20.05 Instrumentalni koncert, 20.
Večer sodobne glasbe, — **Toulouse:** 19.45 Konce
vojaške godbe, 20.30 Operne pesmi, 21 Pester pr
gram, 23.45 Argentinski orkester, — **Langenbe**
13.05 Opoldanski koncert, 20 Pester Večer, 22.
Plesna glasba, — **Stuttgart:** 12.35 Zabavna glasb
20 Češka glasba, 22 Zabavna glasba

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10349.

Službe iscejo

Beseda samo 50 par

Dekle

želi službo v Mariboru k boljši družini. Zna kuhati in šivati. Ponudbe pod »Poštena« upravi »Slovenca« Maribor.

Učenka

gre k šivili tudi za hišna dela v Ljubljani ali nje okolico. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor.

V stalno službo

želi stopiti pridno in mirno dekle, 32 let staro, k boljši krščanski družini dveh oseb za vsa hišna dela, v Ljubljani. Cenjene ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »značko« »Mirna« št. 1037.

Natakarica

poštena, pridna isče službo v boljšo gostilno ali kavarno, najraje v Ljubljani. Ponudbe pod »Boljša gostilna« št. 1060.

Službodobne

Beseda samo 50 par

Čevljar, pomočnika

za fina šivanja in zbita dela, treznega, stan in hrana v hiši, sprejme takoj. Jęglič, Radeče. Delo stalno.

V boljši gostilni

na deželi (Gorenjsko) se sprejme takoj poštena in marljiva natakarica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 1035.

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh

ALI STE PREPRICANI

da ste vse storili ali pa da delate, kar Vaša trgovina ali obrt nujno potrebuje?

BREZ REKLAME?

KOMAJ!

V sedanjih težkih časih s pomočjo naših malih oglasov uspešno in z malimi stroški povečate prodajo!

Pošljite nam torej Vaše male oglase!

Zasluzek

Beseda samo 50 par

Potnik

ki že potuje za druge predmete, se sprejme samo proti proviziji. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »N. S.« št. 1038.

Zastopnike

glavne in krajevne — za Celje, Maribor, Ptuj, Prekmurje za posmrtninsko podporo pod ugodnimi pogoji sprejmemo. Ponudbe takoj na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352.

Pouk

Beseda samo 50 par

Nemščino

se nauče najhitreje odrasli in otroci po moji metodi. Ljutova, Kolodvorska 34/I.

Čamernikova

šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponj! Sprejem učenec vsaki čas.

Krojači, šivilje,

nešivilje! Vse splošne krize priredil strokovno krojno učilišče, Ljubljana, Mestni trg 5/II, 8. februarja brezplačni večerni in dnevni tečaj moškega in damskega krojenja. Pri glasite se pravočasno — ker število je omejeno.

Šoferska šola

oblastv. koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska c. 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. februarja.

Berite

»Slovenca«

in oglašujte v njem!

Denar

Beseda samo 50 par

Kot družabnik

primissima že obstoječega podjetja pristopim z večjim zneskom, ako rentabilneta jamčena. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Družabnik«.

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Stanovanje

dvosobno, s pritliklinami, novo urejeno, se odda s 1. februarjem mirni stranki. Večna pot 11, pod Rožnikom.

Solčno sobo

z dvema posteljama takoj oddam. Glinška ulica 11.

V Vižmarjih

poleg kolodvora se odda stanovanje: soba, kuhinja in pritlikline, za 190 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« št. 1052.

Soba in kuhinja

se odda s 1. marcem Križevniška 4. — Vprašati: II. nadstropje, od 12—4.

Kupim vilo na Bledu

Manjšo vilo ob jezeru ali v blejski okolici kupim in plačam v gotovini. Najvišja cena Din 100.000. Ponudbe pod šifro: »P. E. 1209« na Rudolf Mosse, Praga I., Ovocný trh 19.

Hišo

dvodružinsko, v bližini sv. Jožefa, kupim Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dvodružinska« št. 893.

Hišo ali parcelo

kupim na prometnem prostoru v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Hiša - parcela«.

Prodamo

Beseda samo 50 par

Neveste!

Posodo, navadno in najfinjšo, vse kuhinjske potreščine, strožke, jedilno orodje itd., posteljne vložke, žimo, morsko travo, štedilnike, krasne kletke in vso železnino kupite pri Fr. Stupica, trg. z železnino Ljubljana, Gosposvetska c. 1.

Čevlji

na obroke »TEMPO«, Salendrova 6 (pri kraju Gosposke levo)

Lanene tropine

prvovrstne kakovosti, 37-38%, mlete, po 195 Din za 100 kg inkl. vreče, kupite do konca januarja t. l. v tovarni olja Hrovat & Komp., Ljubljana.

Suhe hruške tepke

za jelo in žganjekuho — prodaja najceneje Peter Setina, Sevnica o/S.

Namočena polenovka

priznana najboljša, pravi kraški teran in karlovački bermet, črno, sladko vino — se dobi pri I. Buzolinu, Lingarjeva ulica.

Stroj za mešanje testa

(Knetmaschine), skoraj nov, poceni prodaja trdka »Orient«, Ljubljana, Dunajska cesta 14.

Štarska jabolka
se dobe pri
GOSPODARSKI ZVEZI
V LJUBLJANI

Obrt

Beseda samo 50 par

Koruzo za krmo

oddaja naiceneje veljavna zita in moka A. VOLK, LJUBLJANA Realitova cesta 24.

Sotra

najpreglednejša kartoteka Soklič, Maribor.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Ženini - neveste!

Najcenejše in najboljše: modroce, otomane, mreže, divane, feder-modroce, fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, Ljubljana

Stari trg št. 6

Vsa tapetniška dela po nizki ceni.

Za usnje, čevlje, platno, trikotajo
in podobno

bi prevzel zastopstvo in komisijsko prodajo od tovarne ali obrtnika v tej stroki že vpeljani trgovci — Cenjene kopije pod »Jugoprodukt« K-1872 na Interklam d. d., Zagreb, Masarykova 28.

Purane in kokoši

zaklane, pitane in očiščene, zavoj 5 kg 75 Din franko vsak naročnik pošilja po pošti G. DRECHSLER — TUZLA.

Zvečer dobra kopeli za noge s solio sv. Roka.

Vaša noga bo kakor prerajena in zopet popolnoma v redu. — Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji, glavna zaloga za Slovenijo: Drogerija Gregorič Ljubljana, ali pri glavnem zastopniku drogerija »Nadac V. Gabrič, Subotica, telefon 6-37.

Izpadanje las

bolečine lasišča, temena, prhljai, srbež in drugo preneha hitro in zanesljivo, lasje se zopet zarašajo, prhljai in srbež izginejo — uporabljate

RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV.

Stekleničica 20 Din Proizvaja in razpošilja stara, L. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20.

Fotoamaterji!

Vse fotopotrebščine dobite v **Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani** Zahtevajte cenik!

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne Telefonska šte. 3030.

✠ Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš ljubljani sin, brat, svak in stric

Mirko Tejkal

dne 26. januarja po dolgi, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v četrtek 28. januarja 1932 ob 3 popoldne z Vidovdanske ceste št. 9 (Zavetišče sv. Jožefa) na pokopališče k Sv. Križu. Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, 27. januarja 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Večja založba vina

iz slovitih Cabunskih vinogradov in sicer: Rizling, belo namizno, kadarka in portugizec trgatve l. 1930 in 1931 se prodaja po vrlo ugodnih pogojih. — Pojasnila daje: **Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga** ZAGREB — Strossmayerov trg št. 12.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

»Barantaj, če nimaš! O, da bi le prišla otovorjena konja za nama! Pomisli, kaka izguba, ko tako nič nimava!«

»Kaj nimava! Kdo pa ima toliko ko midva? Komu v Akvileji je še znana novica o porazu, ki je moral biti grozen? Če barantaš, barantaj z vsem, sem rekel. Prodajala jo bova, to novico bova prodajala, brat, drago prodajala! Najprej zaupno takim, ki lahko drago plačajo, potem pa kakor se nama bo zdelo. Razumeš, brat? Če ne bo dosti v Akvileji, bova krošnjarila z njo kar do Rome in, meherele, več nama bo vrgla kakor one drobnarije, ki jih nosita konja!«

Aeneus je zijal nad bratovo iznajdljivostjo. Meherele, Lucius, je dejal, »Merkurija samega še premerkuriš, tako zviti in naviti si!«

»Tako, kot se spodobi in je potrebno človeku, ki trguje!« je menil brat in gnala sta konja čez ravan in več nista mislila na onadva otovorjena, ki sta se bila medtem obrnila in počasi in neustrašeno prikopitala v tabor med Istre in Karne in jim povzročila velikanstvo veselje in dobro voljo, kolikor je niso bili že zajeli iz mehov in amfor. Obkolili so konja, jima sneli tovore in so se norčevali in zbijali šale, kako jim Rimljani pošiljajo novih dobrot, gotovo prepričani, da so premalo pustili...

Brata Gavillija sta v divjem diru, ko da gori za njima, pripekotala s svojima konjema v Akvilejo in napravila res kupčijo. Z njo nista napolnila samo svo-

jih mošnjikov, napolnila sta tudi naselbino z grozo in strahom. Da, še več! Čez nekaj dni je bila novica že v Romi, kjer niso poročali in govorili samo o zavzetem taborišču, temveč tudi, da je vse izgubljeno in vsa rimska vojska uničena...

Na Silikanskem gradišču se je oglasil Epulov sel. Nepričakovano je prišel in vzbudil radost in veselje, ki se je razširilo iz gradišča preko vse zemlje Karnov ob Mrzli vodi in bobnečem Sonciju. kakor bi posijalo solnce izza temnih oblakov in pregnalo mrki somrak, poln skrbi in strahu... Kraljica Ena je žrtvovala pred hišnim kipom boga Belena in pripovedovala Dardanu, ki se ji je smehljaj, kakor bi jo razumel, da se otec kmalu vrne. In še je poslala potem brzo Osa na ostrvo, da ne bi prikrasjala žreču Seku veselja...

Ko se ji je zdelo, da bi utegnil biti Oso že na ostrvu, je stopila s Katmelom do obzidja in videla je, kako se je vil iznad svetišča zahvalni dim in se izgubljal visoko pod nebom.

Pod večer sta slonela kraljica in Katmel spet ob obzidju. Tako kakor pred letom je gledala Ena v ravan, samo onega veselega pričakovanja ni bilo v njenem sreču, ki jo je belelo, kakor bi se bil zabodel vanj trn, črn trn. Čakala je Epula in ugibala, sta ga li zapustila dvom in nezaupanje, s katerima jo je tako ranil...

Solnce je zašlo — nista ga pričakala. Zagorele so zvezde — Epula še ni bilo.

»Ni pozabil, noče mi vrniti veselja in sreče!« Ne obsojaj, kraljica, boj ne pozna ure! — jo je tolažil Katmel in mislil, kako bi bil srečen, če bi njega tako pričakovala.

»V Tergeste je šel, verjemi!...«

»Počakaj jutra in dne, kraljica, videla boš, pride!« Nad Karusadijem se je utrnula zvezda.

»Ali si videl?«

»Videl, kraljica.«

»Tako je z mojo ljubeznijo in srečo...«

»Tako bo s tvojo ljubeznijo in srečo, hihihih!...«

Kraljica se je zdrnila in se ozrla. Tudi Katmel se je ozrl. Videla sta, kako je šla mimo volhva Kara, ki je bila v svoji temni obleki kakor grozeča zla usoda...

VI.

Tiste dni, ko je prišla v Romo vest o porazu Manlijevih legij, je bilo mesto že razburjeno in pripravljeno na zlo in nesrečo. Večni oženj v Vestinem svetišču, ki so ga čuvali belo oblečene deviške vestalke, je bil ugasnil, in ona, ki je s svojo nečujnostjo povzročila to najhujše vseh zlih znamenj, je morala dati svoje mlado življenje, da bi se odvrnila nesreča in bi se pomirili bogovi. Pa jedva je bilo zadoščeno za to, so prišla poročila o drugih nečutenih znamenjih in sloherno so avguri proglašali in tolmačili kot hujše. V Krustumiju v Sabinsčini je čuden ptič orlove velikosti, sangualis, klujuval in drobil neki svet kamen, v Kampaniji je začel vol govoriti in v Sirakuzah je bik, ki je zdijval od čede, naskočil bronasto kravo.

Žrtvovali so bogovom po vseh templjih, opravljali so pravne pohode in prošnje, a ko so zvedeli, kaj se je na severu zgodilo, je narod v mestu brez avgurov tolmačil zla znamenja.

»Ogenj je ugasnil v Vestinem svetišču, kaj naj bi hotelo drugega značiti, ko da je ugasnila rimska moč in sila?«

»Tako je, tako je!«

»Dobro si jo pogodil, boljši tolmač kot avgur si!«